Torat Habayit ('Hafets 'Haïm)

Chapitre 3

בפרק זה יבואר אחת מסיבות הדברים שנעשה זה כהפקר בעיני הרבה בני אדם
ועתה נדבר אודות הסיבות מה שנעשה זה כהפקר בעיני אנשים ובעו"ה אף בהרבה בעלי תורה לישב בבית בטל כמה שעות מד"ת ואען ואומר ידוע הוא כי מן הדין היה אסור ללמוד תורה שבע"פ [היינו הש"ס כולו וכל ספרי הקודש שלנו] בכתב כי אם בע"פ אך כשראה רבינו הקדוש הוא רבי שסידר המשנה וחכמי דורו שהגלות נתגבר וישראל מתפזרים בקצות הארץ ויוכל הדבר לבוא לידי שכחת התורה לגמרי עמדו והתירו לכתוב תורה שבע"פ וסמכו זה על הכתוב עת לעשות לד' הפרו תורתיך ומן השמים הסכימו על זה וכידוע מה דאיתא בגמרא דאליהו הוי שכיח במתיבתא דרבו וסידר רבי בימיו את המשנה ואח"כ בימי רבינא ורב אשי סידרו את הש"ס כולו בכתב וכמו שהאריך בזה הרמב"ם בהקדמתו עי"ש והנה בימים הראשונים קודם שהתירו לכתוב תורה שבע"פ היו הכל רגילים ללמוד כל לימודם בע"פ [לבד חמשה חומשי תורה ונביאים וכתובים שדינם ללמוד דוקא מתוך הכתב] אפילו בישיבתם בביהמ"ד בין כשהיו לומדים בחבורה ובין כשהיו לומדים בד בבד וממילא היה נקל להם לקיים מה שכתוב בתורה בשבתך בביתך ובלכתך בדרך כי כל בן תורה היה צריך להיות בקי בע"פ באיזה סדרים משניות כי גם לפני רבי היו לומדים בע"פ סדרי משנה [כי בימי ר' יהודא בן תימא היו שש מאות סדרי משנה כדאמרינן בחגיגה דף י"ד ורבי כשראה שנסתמו הלבבות קלט מהן לכתוב השרשים ועשה מהן ששה] או שהיה בקי באיזה מסכת דהיינו כל חלקי העיון שיש

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

למיטרח ולמישקל בשמעתא מה ששייכים להלכות הנכללות באיזה סדר [דאם לא היה בקי בע"פ היה מוכרח לישב בטל כל המל"ע כולו ולא ללמוד אפילו תיבה אחת ובזה אינם חשודים כלל ישראל ח"ו] וממילא כיון שהיה מורגל ללמוד בע"פ ולא היה צריך לזה שום ספר היה לומד תורה אימת שנשאר לו קצת עת פנוי בין כשהוא בבית או בדרך ולא היה צריך להתגבר על יצרו בזה כי זה נעשה לו כטבע שניה משא"כ השתא שכל הלימוד נעשה עתה בכתב מתוך הספרים ועיקר הלימוד הוא בביהמ"ד ששם מצוי ספרים לכל ממילא אין ההרגל ללמוד בע"פ ולילך לביהמ"ד*) בשעה שיש לו עת פנוי בצהרים מתעצל האדם וכן כה"ג בענין הליכה בדרך כשהיה בקי כל אחד מבעלי תורה בע"פ באיזה סדר משנה או באיזה מסכת או עכ"פ איזה פרקים ממנה היה נקל לו לקיים זה אף בהליכתו וזהו מה שאמרו באבות המהלך בדרך ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה וכו' משא"כ עתה שאין אנו רגילין להיות בקיאין בתורה בע"פ ממילא נשבת קיום המאמר דבשבתך בביתך ובלכתך בדרך לגמרי אכן באמת כמו בענינים ששייך לענין גופו הוא עושה כל טצדקי שיש לו כדי להרויח עאכ"ו שצריך לעשות כן בעניני נפשו וע"כ מהנכון מאד שיכין לעצמו בביתו איזה ספרים ללמוד בם בעת שיפנה מעסקיו ולקיים מה שכתוב בתורה ודברת בם וכ"כ רבינו יונה באגרת התשובה וז"ל כשבני אדם פוסקים ממלאכתם ומעסקיהן והולכים לבתיהם או יושבים בקרנות כשהם בטלים ומשיחים בדברים בטלים רעתם רבה וחטאתם כבדה מאוד לפי שהם מבזין התורה שאלו היו מאמינים שאין קץ למתן שכרה למה לא ישיבו רגליהם לביהמ"ד ללמוד הלא האדם זריז ואץ ברגליו למלאכתו לעסקיו יודע כי הכל הבל ואיך ישכח חיי העוה"ב וכו' וסוף דבריו ז"ל ע"כ חייב כל אדם לתקן מקום בביתו ללמוד שם הלכות או מקרא או תהלים או סדר תפלות [היינו להבין מה שהוא מדבר לפני ד'] וכאשר יפנה מעסקיו ומידי עברו ממלאכתו יסור שמה לשנות או לקרות

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ובתקנה הזאת יפליא עצה לנפשו לחשוך נפשו מני שחת וע"ש שמאריך בזה. ומי שא"א לו בבית לתקן מקום מיוחד לעצמו ובבית גופא א"א ללמוד מפני בנים הקטנים צריך לילך לביהמ"ד ואל יסתכל על אנשים קלי הדעת שילעיגו עליו והכתוב אומר אם תבקשנה ככסף וגו' אז תבין יראת ד' ודעת אלקים תמצא ור"ל כמו לענין כסף בעת שמשער שיוכל להרויח מאיזה מסחר הוא מקדים לקנותו ואינו מסתכל על סוחרים אחרים שמלעיגים עליו ומתלוצצים ממנו כן צריך להיות בענין עבודת הש"י ותורתו ודוד המלך עליו השלום אמר זדים הליצוני עד מאוד מתורתך לא נטיתי וגם המלעיגים גופא לא ילעיגו עליו אלא בפעם ראשונה ושניה אכן לבסוף גם הם יודו שהדין והצדק אתו ויהא מכובד בעיני הכל כדאיתא באבות פרק ד' כל המכבד את התורה גופו מכובד על הבריות:

La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions